

Dziecko - książka - biblioteka w serii *Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”*

Renata Ciesielska-Kruczek

Biblioteka Instytutu Neofilologii - Sekcja Angielska. Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

Rozważając wybór publikacji godnych polecenia Czytelnikom naszego czasopisma, zdecydowałam dopasować je do tematu przewodniego niniejszego numeru: praca z dziećmi w otoczeniu książek i bibliotek - edukacja i zabawa. Kolejnym kryterium wspólnym dla wyselekcjonowanych pozycji był ich praktyczny, poradnikowy charakter. Powyższe założenia spełniało wiele pozycji wydawniczych, ja wybrałam książki opublikowane w serii *Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”*, które umiejętnie łączą teorię z praktyką. Autorzy prezentowanych publikacji uczą na podstawie często własnych doświadczeń, jak przez zabawę, rozmowę, inscenizację zainteresować czytaniem dzieci i młodzież, aby książka towarzyszyła im przez całe życie.

Autorki książki *Bajka jak lekarstwo* wprowadzają czytelnika w problematykę związaną z wykorzystaniem bajkoterapii w działalności edukacyjnej i wychowawczej. W publikacji Agnieszki Chamery-Nowak i Lidii Ippoldt można wyodrębnić dwie płaszczyzny: część teoretyczną i praktyczną. Pierwszą stanowią rozdziały opisujące m.in. typy bajek terapeutycznych (bajki relaksacyjne, psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne), zasady terapii pedagogicznej, prowadzenie i organizację zajęć. Szczegółowo scharakteryzowano głównych adresatów bajek terapeutycznych: młodych czytelników (zwracając szczególną uwagę na dzieci z trudnościami adaptacyjnymi, przybliżając cztery typy zaburzeń) i rodziców oraz autorytet i zadania nauczycieli terapeutów.

A. Chamera-Nowak, L. Ippoldt, *Bajka jak lekarstwo : zastosowanie bajkoterapii w terapii pedagogicznej*, Warszawa, 2015.

Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza” ; 26.

Źródło fot. :

http://www.sbp.pl/timthumb.php?src=/repository/produkt/280_0.png&w=180&zc=3&h=250&q=100.

W drugiej części książki zamieszczono przykłady scenariuszy zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Realizując zajęcia z wykorzystaniem bajek terapeutycznych nauczyciele i bibliotekarze mają możliwość zastosowania przedstawionych, konkretnych pomysłów. W każdym scenariuszu wyszczególniono cele, metody, warunki techniczne, materiały i środki terapeutyczne oraz opisano przebieg zajęć. Terapeuci, wykorzystując przykłady z książki *Bajka jak lekarstwo*, uczą dzieci wyrażania emocji, radzenia sobie ze złością, gniewem, strachem, oswajają z nowymi sytuacjami, stymulują ich marzenia.

Dzięki publikacji Agaty Arkabus *Mam 6 lat i gonię świat*, czytelnik poznaje sześciolatka jako ucznia i użytkownika biblioteki szkolnej. Autorka, wprowadzając odbiorcę w tematykę, zapewnia: „Świat dziecka jest interesujący, ciekawy, dynamiczny. Poznając ludzi, zjawiska, zasady współżycia w środowisku społecznym dziecko porządkuje swoją wiedzę o życiu oraz wykorzystuje zdobyte wiadomości w późniejszym okresie rozwoju i dorastania” [1]. A jednym z elementów, który warunkuje prawidłowy rozwój intelektualno-emocjonalny dzieci sześciolatków jest odpowiednio dobrana literatura.

Agata Arkabus, *Mam 6 lat i gonię świat* : poradnik dla bibliotekarzy i nauczycieli bibliotekarzy pracujących z sześciolatkami, Warszawa 2014.

Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza” ; 21.

Źródło fot. :

http://www.sbp.pl/timthumb.php?src=/repository/produkt/228_0.png&w=180&zc=3&h=250&q=100

W rozdziale „Co czytać sześciolatkom?” zostały scharakteryzowane gatunki literackie (bajki, baśnie, legendy i podania, poezja), które znacząco wpływają na kształtowanie osobowości dziecka, dostarczają wiadomości i wzruszeń. Gdy wiemy już, jakie są potrzeby dziecka i jaka literatura jest dla niego odpowiednia, pozostaje pytanie o miejsce. Z pewnością obok domu rodzinnego, szkoły, świetlicy - najważniejszym miejscem kształtującym miłość dziecka do książki jest biblioteka. Cała działalność bibliotek, których czytelnikami są najmłodszy użytkownicy, skoncentrowana powinna być na stworzeniu dla nich przyjaznego i atrakcyjnego miejsca. Podkreślono rolę nauczyciela bibliotekarza w procesie nauczania, wychowania i działań opiekuńczych i edukacyjnych wobec małego dziecka. Wśród metod pracy z sześciolatkiem opartych na zabawie oraz działaniach aktywizujących autorka wymienia m.in. teatryki, gry i zabawy dydaktyczne, konkursy. Do publikacji dołączone zostały przykładowe scenariusze zajęć tj. „Cztery pory roku w literaturze i muzyce” lub „Z przewodnikiem w ręku, czyli zwiedzamy Warszawę”.

Ciekawymi publikacjami łączącymi świat teatru i świat bibliotek wydanymi w omawianej serii są: *Teatr w bibliotece*; *Rola teatru w edukacyjnej pracy bibliotekarza i nauczyciela* oraz *Teatrzyk na cały rok*.

M. Pietrzak (red.), *Teatr w bibliotece : doświadczenia i praktyka*, Warszawa 2015.

Biblioteczka "Poradnika Bibliotekarza" ; 24

Źródło fot. :

http://www.sbp.pl/timthumb.php?src=/repository/produkt/263_0.png&w=180&zc=3&h=250&q=100.

Teatr w bibliotece to zbiór artykułów zebranych przez Małgorzatę Pietrzak, które w formie wywiadów, wspomnień, relacji opisują doświadczenia i praktykę osób tworzących, głównie w bibliotekach, amatorski ruch teatralny. Czytając poszczególne teksty, daje się odczuć pasję i zamiłowanie do tradycji słowa mówionego, teatru oraz różnych form widowiskowych organizowanych w bibliotekach z udziałem dzieci i młodzieży. Publikacja adresowana jest do bibliotekarzy, nauczycieli, animatorów kultury, pedagogów, którzy pracują z zespołami amatorskimi przy realizacji różnorodnych form teatralnych. Zapewniam, że jej lektura będzie inspiracją dla wszystkich, którzy zainteresowani są zastosowaniem form teatralnych w działalności bibliotecznej.

Kolejna książka Małgorzaty Pietrzak *Rola teatru w edukacyjnej pracy bibliotekarza i nauczyciela* uczy rozumienia teatru i jego roli w edukacji artystycznej. Publikacja skierowana do nauczycieli i bibliotekarzy, zawiera praktyczne wskazówki inscenizacyjne i organizacyjne przydatne do pracy z dziećmi i młodzieżą. Jeden z rozdziałów pt. „Rola teatru w kształtowaniu świadomości kulturowej i zawodowej bibliotekarza” podkreśla wartość sztuki żywego słowa w kształtowaniu kultury literackiej i języka polskiego w grupie zawodowej bibliotekarzy.

Z kolei *Teatrzyk na cały rok : scenariusze spektakli teatralnych i ćwiczenia przeznaczone dla amatorskich zespołów teatralnych, teatrzyków szkolnych, bibliotekarzy, polonistów, wszystkich lubiących bawić się w teatr* Małgorzaty Pietrzak to komplet autorskich scenariuszy. Autorka oferuje prowadzącym gotowe inscenizacje o różnorodnej tematyce, które wyzwalają potencjał twórczy uczestników zajęć - dzieci i młodzieży.

A na koniec jeszcze kilka słów o samej serii. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w ramach serii wydawniczej *Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”* od 2011 roku przekazało do rąk swoich czytelników 27 tomików. Zamysłem wydawnictwa od samego początku było publikowanie materiałów służących kształceniu i doskonaleniu zawodowemu bibliotekarzy, rozwijaniu ich kreatywności i wspomaganie aktywności. Publikacje problemowo-metodyczne są adresowane do szerokiego kręgu bibliotekarzy, ale również do nauczycieli i osób związanych z książką i literaturą, a ich autorami są pracownicy naukowcy, specjaliści z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej oraz bibliotekarze-praktycy. Pozycje wydawane w serii uwzględniają potrzeby zgłaszane przez bibliotekarzy, prezentują aktualne trendy w bibliotekarstwie oraz inicjatywy środowiska na rzecz promocji czytelnictwa. I jeszcze jeden ważny element, który wyróżnia serię - jednolita, łatwo rozpoznawalna szata graficzna.

Opisując kilka wybranych publikacji serii *Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”*, które łączą słowa - klucze: dziecko, książka, biblioteka, zwróciłam uwagę na ich pragmatyczny charakter. Uważam przedstawione pozycje za bardzo wartościowe, godne uważnej lektury i praktycznego zastosowania. Jestem przekonana, że każdy kto po nie sięgnie, znajdzie nie tylko przyjemność poznania kreatywnych działań inicjowanych przez bibliotekę, ale również inspirujące, ciekawe pomysły.